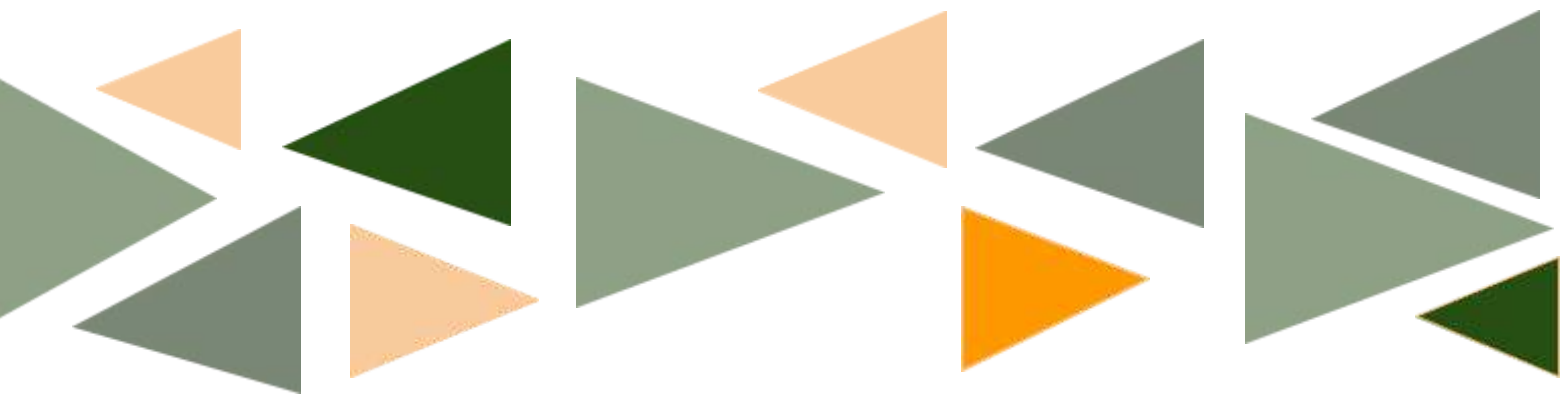

התנועה למאבק באנטישמיות ברשת

דו"ח סיכום לשנת 2022

03.04.2023

י"ב ניסן ה'תשפ"ג

תוכן עניינים

3	מבוא
5	ממצאים עיקריים
6	ניטור תכנים אנטישמיים ברשתות החברתיות
7	פילוח תכנים שדווחו לפי רשת חברתית
8	הסרת תכנים
9	קטגוריות של תוכן אנטישמי
11	השוואה בין השנים 2021-2022
11	גיוס והכשרת מתנדבים
12	פעילות בישראל
13	פעילות בינלאומית

סייעו בכתיבת הדו"ח:

ברק אהרון, יעקב דלל, דריה סלומון, דינה מהרשק, יונתן מלמן.

מבוא

לאורך ההיסטוריה, אנטישמיות הייתה נוכחת באופן מתמיד ומתמשך. האנטישמיות לבשה צורות רבות ובאה לידי ביטוי באופנים שונים, אך הייתה זו התפתחות הטכנולוגיה שאפשרה לה לנדוד ברחבי העולם במהירות קיצונית. הרשתות החברתיות שהפכו לפופולריות יותר ויותר בידי קבוצות רבות, ובפרט בפני נוער וצעירים, הגבירו את הפוטנציאל של האנושות להביע תכני שנאה. כיום, לצד היתרונות הברורים של המרחב המקוון, המדיה החברתית הפכה גם למקום הקל ואף המתבקש עבור גורמים אנטישמיים להביע את דעותיהם הקיצוניות ולמצוא אחרים שחולקים אותן. באמצעות הרשת החברתית, אנשים המחזיקים בדעות אנטישמיות מסוגלים להסתיר את זהותם ולזכות בחשיפה גבוהה לתכנים שהם מפיצים, הכוללים בין היתר תיאוריות קונספירציה, הסתה לאלימות כנגד יהודים וישראלים, הכחשת השואה, עיוותה וזילותה, שנאת ישראל ואזרחי המדינה ועוד.

בימינו, ברור לכל בר דעת כי אנטישמיות מקוונת חורגת מעבר למרחב המקוון, וגורמת לפגיעה בחיי אדם במרחב הציבורי. לראיה, לאירוע הירי בבית הכנסת בפיטסבורג, פנסילבניה, ארצות הברית בשנת 2018, קדמו פרסום של תכנים אנטישמיים באתר GAB על ידי הטרוריסט שרצח 11 יהודים. זו רק דוגמה אחת מתוך אירועים אלימים אחרים שאנו עדים להם בשנים האחרונות, שבהם קיים קשר ישיר לרשת החברתית. אל לנו לשכוח כי נוכחותם של תכנים אנטישמיים בקנה מידה כה גדול עלולה להוביל לנורמליזציה של רעיונות אלו, ובכך להוביל להגברת המוטיבציה לבצע פשעים אלימים נגד ישראלים ויהודים ברחבי העולם. על כן, קיים צורך מיידי לנקוט בפעולה אמיתית כדי לבלום אירועי טרור.

כל טקסט שמפיץ אנטישמיות או מעודד ותומך בפגיעה בחפים מפשע הוא פצצה מתקתקת בעלת פוטנציאל להתפוצץ במרחב הציבורי. לכן, מדינת ישראל, החברה הישראלית וקהילות יהודיות ברחבי העולם חייבות לקחת באופן רציני את הסביבה המקוונת, ולפעול יחד כדי להילחם בהתבטאויות שמתפרסמות בה. זו גם האחריות שלנו כתנועת מתנדבים בינלאומית - להילחם בשנאה המקוונת המופנית כלפי יהודים וישראלים ולהציל חיי אדם.

אנו עושים זאת באמצעות דיווח וחסמה על משתמשים, דרך קריאה לרשתות החברתיות להרחיב את המדיניות שלהן ביחס לתכני שנאה ותכנים אנטישמיים בפרט, ותוך פנייה לרשויות אכיפת החוק ולגורמים ממשלתיים.

בזמן שגם בשנת 2022 ראינו עלייה משמעותית בפרסום תכנים אנטישמיים במרחב המקוון, אנו עדים לשיפור באחוזי הסרת התכנים של חלק מהרשתות. לצד זאת, אנו ממשיכים לקרוא

להנהלות הרשתות החברתיות ברחבי העולם לאמץ ולהכריז בהקדם על מדיניות ברורה ובלתי מתפשרת להסרת תכנים אנטישמיים. אנו קוראים לממשלות ולחברי הפרלמנט להכשיר את גורמי אכיפת החוק להכיר ולחקור פשעי שנאה מקוונים, תוך חקיקת חוקים שיאבדו בגורמים מעוררי שנאה במרחב המקוון ויצמצמו את פעילותיהם.

פתרונות אלו יסייעו אך ורק אם נמשיך לחנך ולהכשיר את הדור הצעיר, וכל מי שחפץ להיאבק באנטישמיות, על הסכנות הקיימות ברשת החברתית ובשנאה כלפי אדם אחר. אנו בתנועה עושים זאת באמצעות תוכניות חינוכיות ברחבי העולם, שמקדמות את העלאת המודעות לתופעה הגואה. זו דרכנו ליצור חברה סובלנית, פלורליסטית, ליברלית ומכילה יותר עבור העם היהודי ועבור האנושות כולה בדור הזה ובדורות הבאים.

אנו מודים לכל התורמים, התומכים והמתנדבים שלנו שמאפשרים לתנועה למאבק באנטישמיות ברשת להמשיך ולפעול למען עתיד טוב יותר ומרחב מקוון נקי משנאה.

קריאה פורייה,

תומר אלדובי

מייסד ומנכ"ל

ממצאים עיקריים

דו"ח הסיכום השנתי של התנועה למאבק באנטישמיות ברשת מעלה כי בשנה החולפת, מתנדבי התנועה דיווחו על יותר תכנים אנטישמיים, מכחישי שואה ושנאת ישראל ברשתות החברתיות (עלייה של כ-180%). בין הרשתות שבהן התבצעה הפעילות, ניתן למצוא את טוויטר, טיקטוק, פייסבוק, אינסטגרם, יוטיוב ו-VK, ורשתות חדשות שהתווספו בשנת 2022, בהן ספוטיפיי, לינקדאין, טלגרם ו-GAB.

רוב התוכן האנטישמי שדווח על ידי מתנדבי התנועה התפרסם ברשת טוויטר (כ-60%), ברשת VK (כ-14%) וברשת פייסבוק (כ-10%). כל התכנים האנטישמיים דווחו בהתאם להגדרת הברית הבינלאומית לשימור זכר השואה (IHRA), והם דווחו הן על ידי המתנדבים והן ישירות לרשתות השונות על ידי התנועה מתוקף היותה גוף מוכר לדיווח.

התכנים חולקו לשלוש קטגוריות: **הכחשת שואה, אנטישמיות קלאסית ושנאת ישראל**. כשני שלישי מהתכנים קוטלגו כהכחשת שואה על כל היבטיה, דוגמת זילות השואה, וכן כאנטישמיות קלאסית (64%), בהם תיאוריות קונספירציה נגד העם היהודי הקשורות במלחמה באוקראינה ובמגפת הקורונה, **ומתוכם הוסרו כ-35%**. כשליש נוסף קוטלגו כשנאת ישראל (36%), בהם קריאות להשמדת מדינת ישראל וביזוי דגל ישראל, **ומתוכם הוסרו רק 5%**. בשנת 2022, דווחו יותר תכני הכחשת שואה ביחס לשנת 2021, ורובם התפרסמו ברשתות החדשות שצוינו לעיל.

כפי שמוצג בדו"ח, המעורבות הישירה של התנועה הובילה לממוצע של יותר מ-50% בהסרה של תכנים אנטישמיים ומכחישי שואה בחמש הרשתות המובילות: טוויטר, יוטיוב, טיקטוק, אינסטגרם ופייסבוק. **טיקטוק הסירה 100%** מכלל התכנים בקטגוריות של אנטישמיות קלאסית והכחשת שואה, בעוד ש**טוויטר הסירה הכי פחות תכנים (14%)**. **פייסבוק ויוטיוב שיפרו את ממוצע אחוז ההסרה בכלל הקטגוריות (35% בשנת 2022 לעומת 23% בשנת 2021, 29% בשנת 2022 לעומת 25%, בהתאמה)**. אחוז ההסרה הכללי **ירד משמעותית ברשת טוויטר (23% לעומת 10%)**.

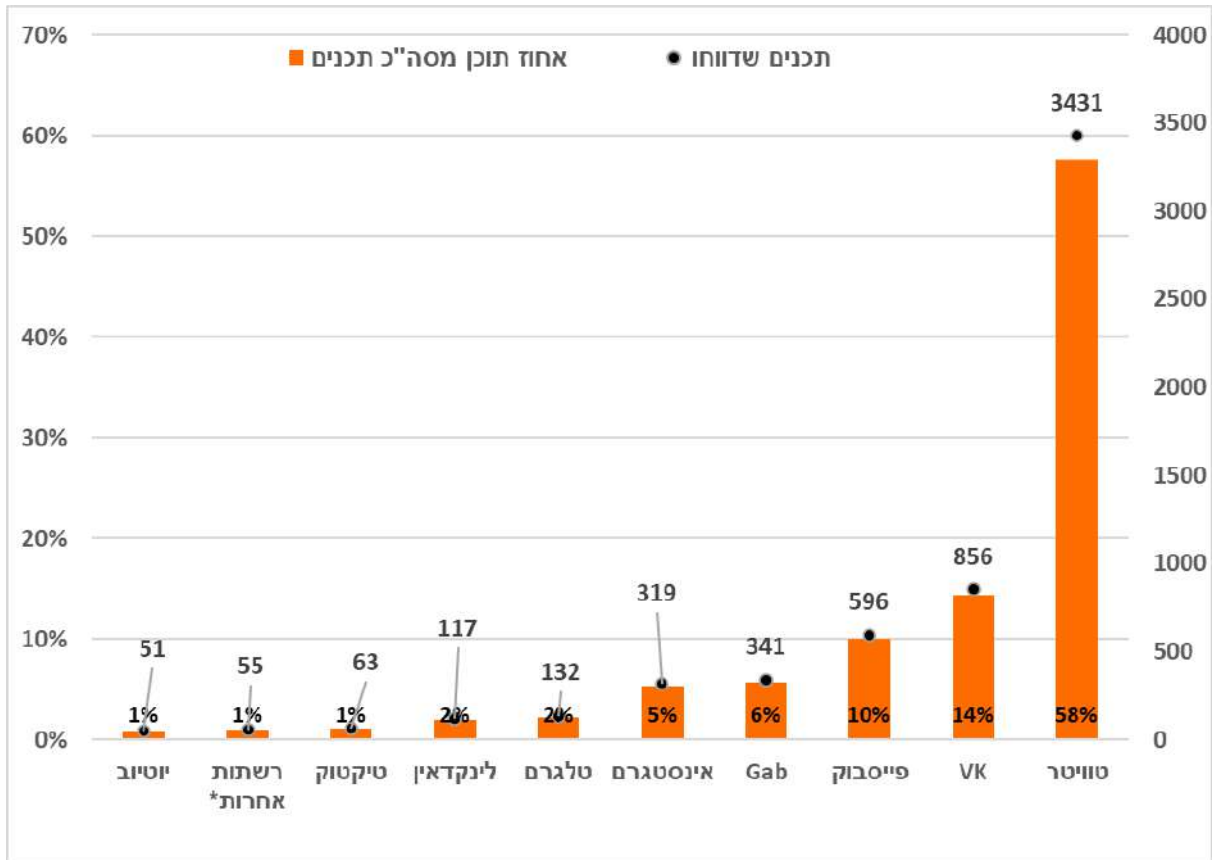
ניטור תכנים אנטישמיים ברשתות החברתיות

לאורך שנת 2022, התנועה ניטרה באופן ידני אלפי תכנים אנטישמיים בהתאם להגדרת העבודה של IHRA לאנטישמיות, במספר שפות ובעשר רשתות חברתיות: טוויטר, ספוטיפיי, טלגרם, טיקטוק, יוטיוב, פייסבוק, אינסטגרם, לינקדאין, ו-Gab ו-VK.

התנועה פרסמה ארבעה דו"חות במהלך שנת 2022:

- **"ביטויי הכחשת שואה ברשתות חברתיות"**
סקירה של יותר משני מיליון אזכורים ברשתות חברתיות שונות (כ-600,000 מתוכם בחודש ינואר), בעיקר ברשתות טוויטר, יוטיוב ואינסטגרם. רוב התכנים הופצו בארצות הברית, ואחריה בבריטניה וישראל.
- **"גילויי אנטישמיות במדיה החברתית בעקבות הפלישה לאוקראינה"**
עלייה באנטישמיות מאז פרוץ הסכסוך האוקראיני-רוסי.
- **"קול השנאה - אנטישמיות בספוטיפיי"**
ניתוח של תוכן שנוטר ברשת ספוטיפיי בפברואר ומרץ, שכלל פלייליסטים, שירים ופודקאסטים בשפות רבות.
- **"ניטור גילויי אנטישמיות ברשת לינקדאין"**
ניתוח של יותר מ-100 פוסטים אנטי-ישראליים שרובם לא הוסרו בשל מדיניות הרשת

פילוח תכנים שדווחו לפי רשת חברתית

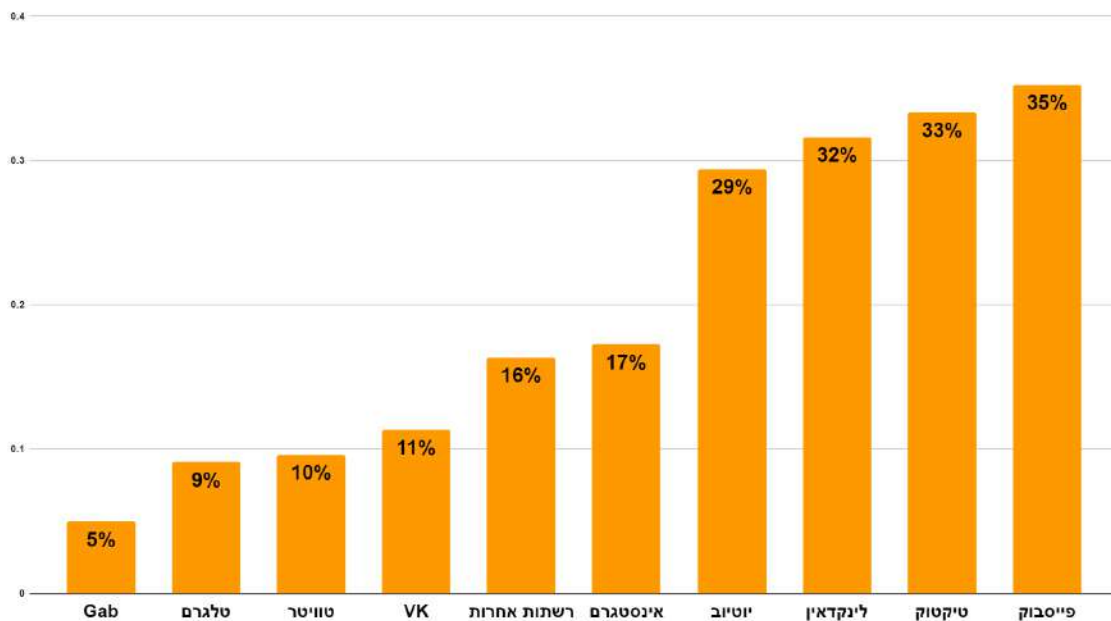

רשתות אחרות: .Reddit, Tumblr, 9GAG, Odnoklassniki (OK), Taringa

הסרת תכנים

התנועה מנתחת את שיעורי הסרת התכנים מהרשתות על מנת לבחון איזו רשת חברתית מסירה את התכנים המדווחים. הרשתות החברתיות המאתגרות ביותר להסרת תוכן הן VK ו-Gab, שבהן התכנים המתפרסמים הם אלימים וקיצוניים. עם זאת, הצלחנו להסיר 16% ברשתות אלו.

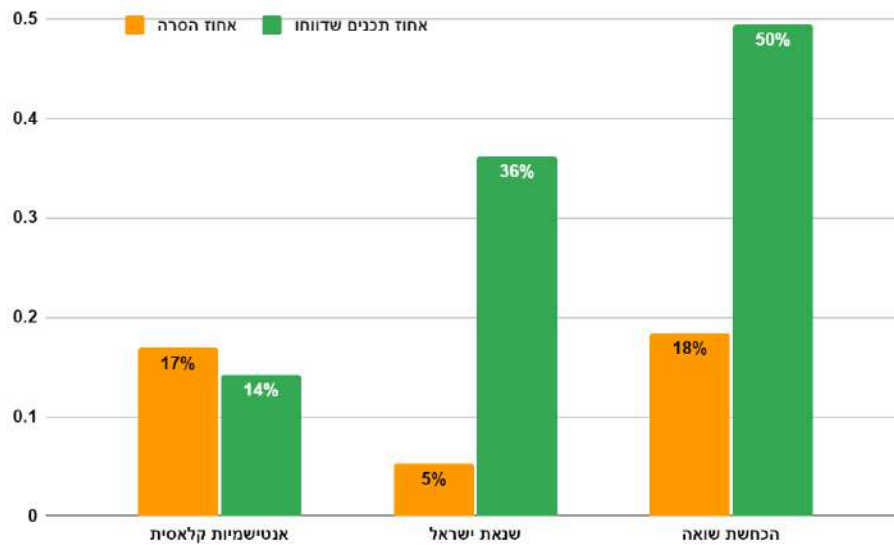
הסרה של תוכן אנטישמי לפי רשתות חברתיות (אחוזים)

קטגוריות של תוכן אנטישמי

64% מן התכנים המנוטרים הוגדרו כאנטישמיות קלאסית וכתוכן הקשור להכחשת שואה לפי הגדרת IHRA. כ-35% אחוז מהתוכן הוגדרו כתכנים אנטי-ישראליים. כלל הרשתות החברתיות אינן מחשיבות שנאה לישראל כתוכן המנוגד למדיניות, ולכן רק 5% מתוכן זה הוסרו, לעומת 18% מיתר הקטגוריות.

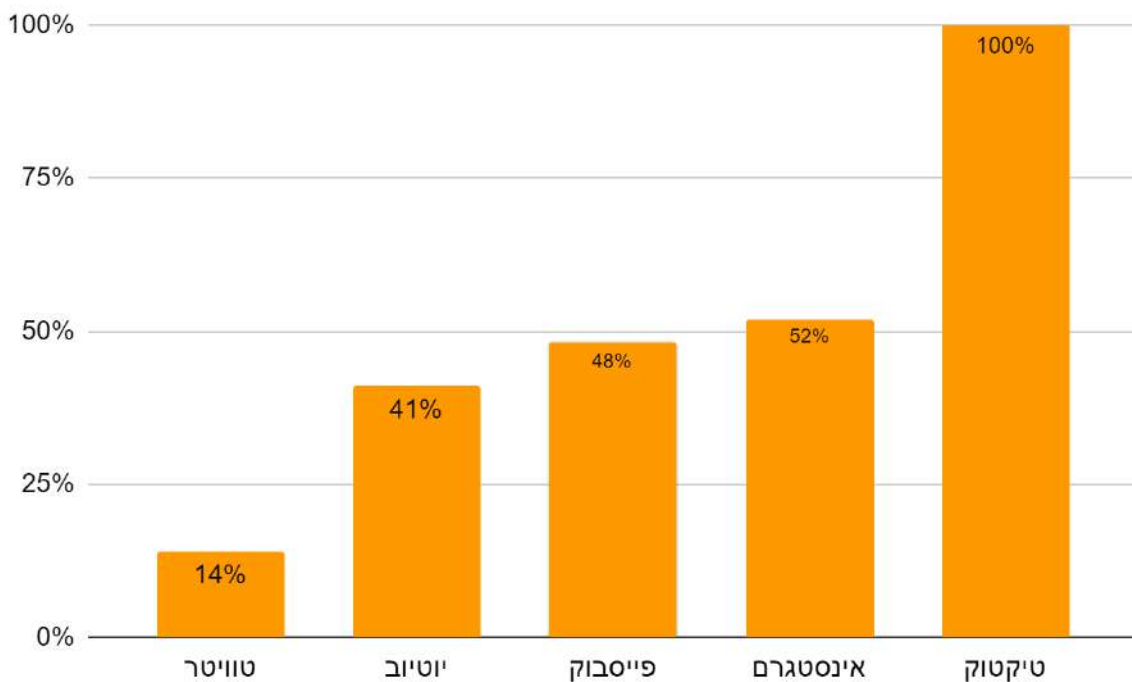
הפצת תכנים אנטישמיים בחלוקה על פי קטגוריות: תוכן שדווח והוסר (ממוצע לכלל הרשתות)

קטגוריות של תוכן אנטישמי: נתוני הסרת תכנים

חמש הרשתות המוצגות בתרשים זה הן בין הרשתות הפופולריות ביותר כיום. רשתות אלו פיתחו ערוצים לשיתופי פעולה עם עמותות וארגונים לא ממשלתיים. במסגרת זאת, התנועה מוכרת כגוף מהימן לדיווח, ועובדת עמן בשיתוף פעולה הדוק באמצעות דיווח על תוכן אנטישמי בערוצים ישירים. בעוד שהתרשים הקודם מציג את שיעור ההסרה הממוצע עבור שלוש קטגוריות, תרשים זה מתמקד בשתיים בלבד: אנטישמיות קלאסית והכחשת שואה. טיקטוק הסירה 100% מכלל התכנים בקטגוריות אלו, בעוד לטוויטר אחוז ההסרה הנמוך ביותר (14%). המעורבות הישירה של התנועה הובילה להגדלת שיעורי ההסרה כפי שמוצג בגרף.

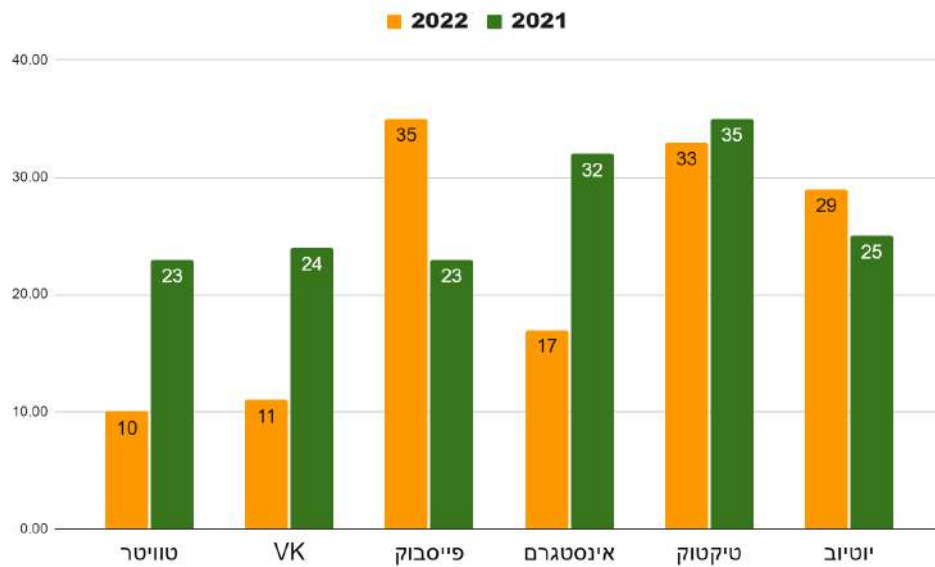
הפצת תכנים אנטישמיים בחלוקה על פי קטגוריות: תוכן שהוסר (חלוקה לפי רשת חברתית)

השוואה בין השנים 2021-2022

בשנת 2022, אחוז ממוצע הסרת התכנים בכלל הרשתות עמד על כ-20% לעומת 25% בשנת 2021. זאת בין היתר לאור העובדה כי התנועה החלה לנטר ברשתות שבהן הסרת התכנים ואכיפת מדיניות הקשורה בפרסום תכני שנאה נתקלות באתגרים רבים, דוגמת טלגרם ו-GAB.

הסרה של תוכן אנטישמי (אחוזים)

גיוס והכשרת מתנדבים

מאז הקמת התנועה, הכשרנו יותר מ-400 מתנדבים ישראלים ובינלאומיים. במהלך שנת 2022 הכשרנו יותר מ-200 מתנדבים ברחבי העולם, בהם:

- יותר מ-150 מתנדבים ישראלים, בהם תלמידי תיכון וסטודנטים ממגוון גילאים ומגדרים.
- יותר מ-50 מתנדבים בינלאומיים השתתפו בתוכנית ההכשרה REACH (Remove and Eradicate Antisemitism and Cyberhate) של התנועה.

פעילות בישראל

פעילויות חינוכיות, מפגשים וכנסים

לאורך שנת 2022, העברנו עשרות הרצאות, סדנאות והדרכות בישראל וברחבי העולם ליותר מ-350 משתתפים. בישראל פעלנו במגוון רשויות מקומיות לרבות רמת-גן, מודיעין, אשדוד, ראשון לציון, אשקלון ועמק חפר. הסדנאות התקיימו גם בשיתוף ארגוני חברה אזרחית דוגמת מודל האו"ם, איגוד האינטרנט הישראלי, צוערים צעירים אשדוד ועוד.

שיתופי פעולה חדשים

- השקנו פלטפורמה ייחודית שנועדה לעזור למשתמשים לדווח על תוכן פוגעני באינטרנט בשיתוף (The Combat Antisemitism Movement) CAM. הפלטפורמה "Report It" מנחה שלב אחר שלב משתמשים כיצד לדווח על תכנים אנטישמיים ברשתות חברתיות שונות. היות ופלטפורמה זו מספקת את כל הכלים החיוניים לדווח על תוכן שנאה, זהו כלי שיכול להביא להסרה משמעותית של תכנים מהרשת.
- פיתחנו כלי טכנולוגי ייחודי בשיתוף פעולה עם חברת Final ו-Code For Israel, שמטרתו לנטר באופן אוטומטי תוך שימוש בבינה מלאכותית תכנים אנטישמיים, ולאפשר למתנדבים לדווח על התכנים בלחיצת כפתור.

אירועים ומפגשים

- כנס שנתי למתנדבים, שבו הרצה ווסטר מייג'דן (Wester Meijdam), חבר בצוות המדיניות של הנציבות האירופית, על המאבק באנטישמיות וקידום החיים היהודיים באירופה.
- פגישה עם חבר הכנסת לשעבר אביר קארה לדיון במאמצי התנועה למגר פרסומים אנטישמיים ברשתות החברתיות.

- השתתפות בכנס השנתי של ארגון CAM בירושלים.

פעילות בינלאומית

פעילויות חינוכיות, מפגשים וכנסים

- סדנה עבור קבוצת העבודה של ארגון RAN C&N, בנושא "הקשר בין אנטישמיות מקוונת לתיאוריות קונספירציה עכשוויות".
- סדנה עבור מאות משתתפי הכנס השנתי של עמותת דורות ההמשך.
- סדנה עבור משתתפי האסיפה השנתית של המועצה הכללית הציונית של ההסתדרות הציונית העולמית.
- השתתפות בפודקאסט "פרספקטיבות באנטישמיות הגלובלית" ושיחה על אנטישמיות ברשת וחוויות אישיות הקשורות בחשיפה לאנטישמיות במרחב הציבורי.
- סדנה לכנס האקדמי "אנטישמיות במאה ה-21" של המרכז לחקר אנטישמיות עכשווית בבריטניה.
- שני סמינרים מקוונים: "תפקיד משרד החוץ הישראלי במאבק באנטישמיות" עם רות כהן-דאר, מנהלת המחלקה למאבק באנטישמיות ושימור זיכרון השואה במשרד החוץ במדינת ישראל; "איסוף מודיעין ואיסוף מודיעין בקוד פתוח ברשתות החברתיות", עם ד"ר אבי ס. קורד (Abbee S. Corb).
- סדנאות לסטודנטים וצוותי הוראה בסמינרים שקיימה הסוכנות היהודית כחלק מפרויקט "נבטים" בגרמניה ובליטא.
- סדנה עבור צעירים וסטודנטים בכינוס השנתי של ארגון הצעירים האיטלקים UGEI בטרקוויניה, איטליה.

שיתופי פעולה חדשים

במטרה למקסם את היקף החשיפה ולהרחיב את הרשת המקצועית שלנו, הצטרפה התנועה לארגון GPAHE (Global Project Against Hate and Extremism), שעוסק במאמץ לבלימת תנועות שנאה עולמיות והתאגדויות קיצוניות.

בנוסף, הצטרפה התנועה לקואליציית "מספיק" (IMaspik) בקנדה, שמאגדת את מיטב המוחות מרחבי העולם על מנת לטפח גישות יצירתיות וחדשניות למאבק בנגע האנטישמיות. בתמיכת הקואליציה, קיימנו תוכנית הכשרה ייחודית של REACH בקנדה לעשרות משתתפים. הפרויקט התקיים בשיתוף פעולה עם ארגוני חברה אזרחית קנדיים: Canadian Jewish Advocacy

Doctors Against-ו (CIJA), Canadian Antisemitism Education Foundation (CAEF
(Antisemitism (DARA).

פגישות עם נציגים רשמיים של רשתות חברתיות

לאורך השנה קיימנו פגישות עם נציגים של רשתות חברתיות מרכזיות, בהן טוויטר, טיקטוק, לינקדאין, מטא, טלגרם וספוטיפיי. הפגישות עסקו במדיניות הרשתות ובשיפור היעילות בתהליך הסרת תכנים.

בנוסף לקחנו חלק בשולחן עגול שבו השתתפו נציגים בכירים ברשתות טוויטר, מטא, יוטיוב, לינקדאין, טיקטוק ומייקרוסופט. האירוע התקיים אונליין בהובלת ארגון INACH.

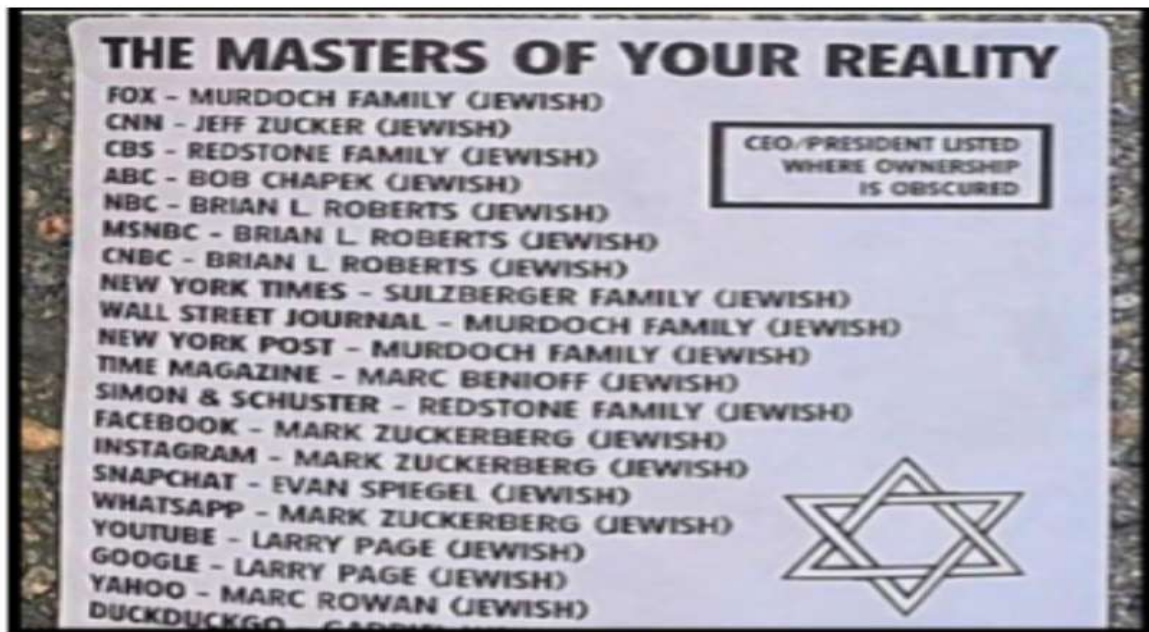
דוגמאות לתכנים אנטישמיים שדווחו לרשתות החברתיות על ידי התנועה והוסרו

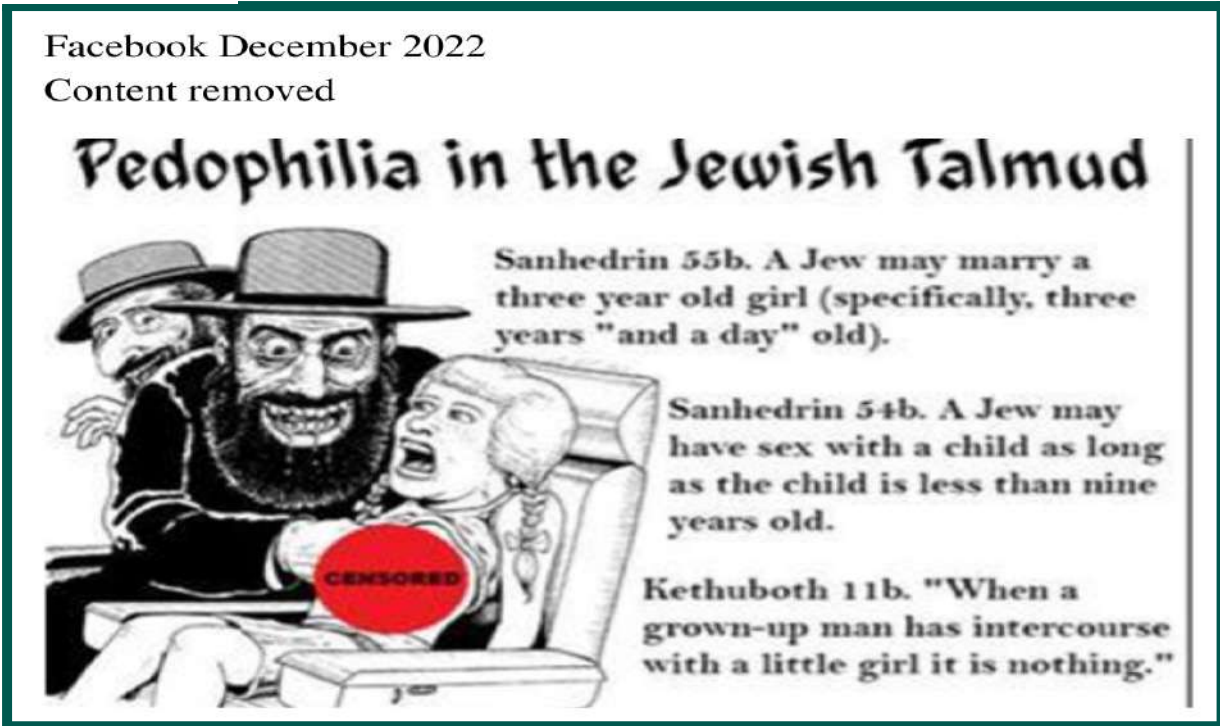
Facebook Aug 2022. Content Removed

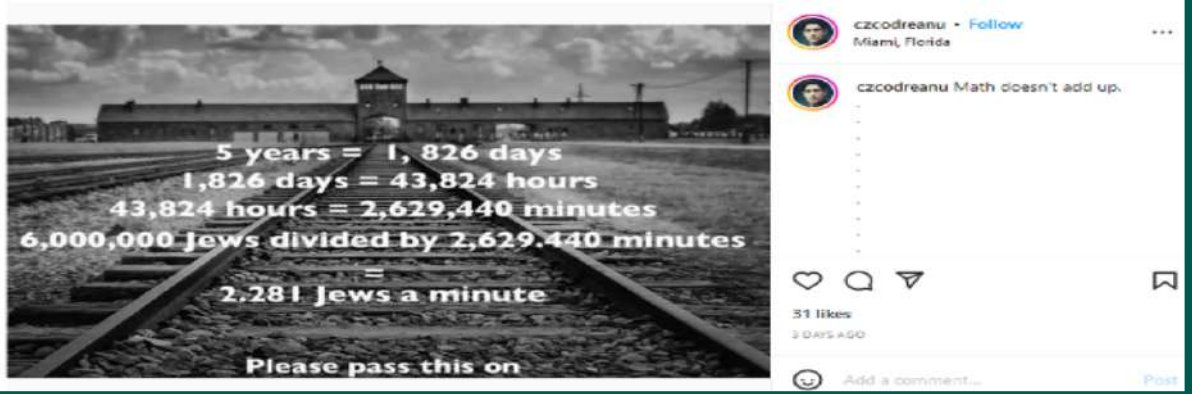
Facebook October 2022

Content Removed

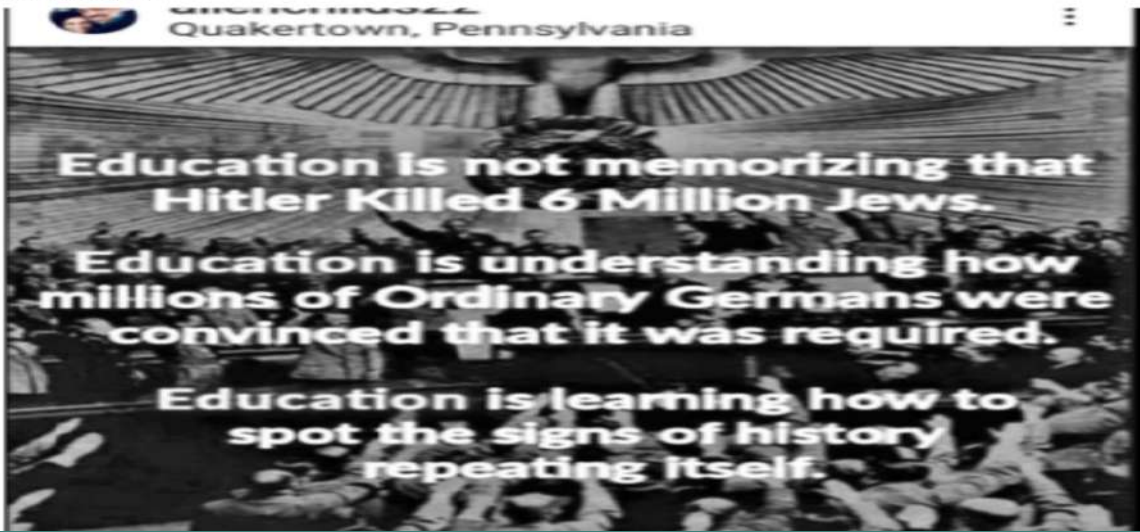
Instagram September 2022.
Content removed

Twitter December 2022.
removed

Instagram February 2022.
removed

Instagram, october 2022.
removed

דוגמאות לתכנים שלא הוסרו לאחר דיווח לרשתות החברתיות

Instagram December 2022.
 Not removed

VK, December 2022.
 not removed

Twitter December 2022.
 not removed

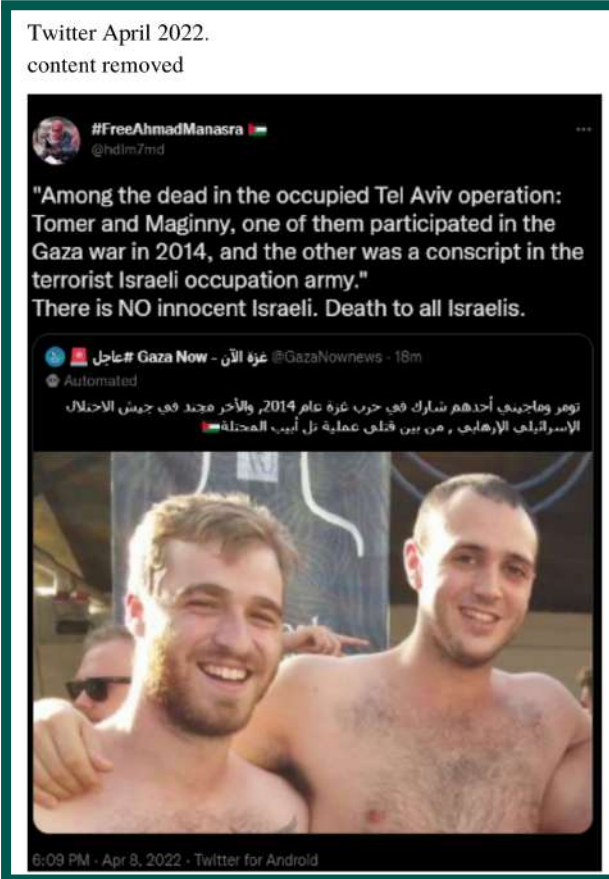
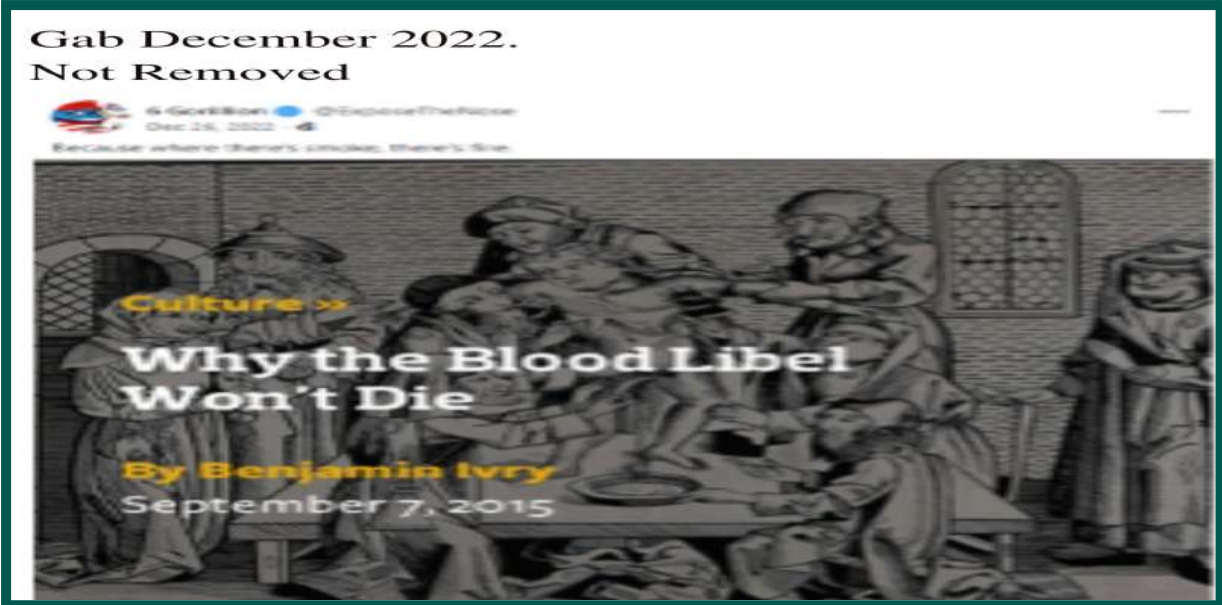

Twitter December 2022.
 not removed

Gab, August 2022.
 not removed

Gab December 2022.
 not removed

Vkontakte December 2022.
 Content not removed

Gab December 2022.
 Not Removed

